

Oświadczenie złożone przez senatora Grzegorza Peczkisa na 26. posiedzeniu Senatu w dniu 22 września 2016 r.

Oświadczenie skierowane do głównego inspektora ochrony środowiska Marka Haliniaka oraz do sekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska, pełnomocnika rządu do spraw polityki klimatycznej Pawła Sałka

Szanowni Panowie!

W nawiązaniu do poprzedniego oświadczenia proszę o ponowne rozpatrzenie zmian prawnych, które umożliwią egzekwowanie zaniechania zatrucia środowiska naturalnego benzenem na terenie miasta Kędzierzyna-Koźla.

W załączeniu przekazuję dane dotyczące lokalizacji (rys. 1, czerwone punkty) największego na terenie naszego miasta podmiotu emitującego benzen, Petrochemii Blachownia, w odniesieniu do lokalizacji aparatury automatycznie rejestrującej stężenie benzenu w powietrzu. Przyrząd pomiarowy należący do WIOŚ w Opolu jest zabudowany pomiędzy blokami mieszkalnymi na ulicy Bolesława Śmiałego w Kędzierzynie-Koźlu. Jest to odległość ok. 3 km, teren w większości porośnięty lasem. Pomiędzy tą stacją a głównym źródłem emisji znajduje się osiedle mieszkaniowe Blachownia, na którym nie są prowadzone automatyczne pomiary stężenia benzenu.

Mimo tak dużego oddalenia systematycznie rejestrowane stężenia chwilowe wielokrotnie przekraczają dopuszczalną dawkę średnioroczną, co prezentują w załączonych wynikach pomiaru ze stacji WIOŚ na ulicy Bolesława Śmiałego w Kędzierzynie-Koźlu (rys. 2). Jakkolwiek świadom jestem, że odnoszenie uzyskanych wyników do normy średniorocznej nie jest właściwe, to stanowi ono wobec braku innych norm (dziennych, godzinowych) jedyne odniesienie. Obecna lokalizacja stacji pomiarowej nie odzwierciedla faktycznego stanu skażenia powietrza benzenem, którego stężenie w odległości ok. 3 km jest mniejsze niż na osiedlu Blachownia.

Z informacji uzyskanych od pracowników (również byłych pracowników Petrochemii Blachownia) wynika, że skażenie jest wynikiem parowania odpadów procesowych związku benzolu koksowniczego wylewanych do pobliskich oczyszczalni ścieków, indywidualnego odsadnika Petrochemii Blachownia i jeziora znajdującego się w pobliżu Kanału Kędzierzyńskiego (odnoga Kanału Gliwickiego).

Proces ten nasila się w trakcie rozlewu benzolu koksowniczego z cystem kolejowych oraz towarzyszącego mu procesu odwadniania cystem, prowadzonego celem uniknięcia pozostawania wody w instalacjach petrochemii. W wyniku zaistniałej sytuacji oraz nasilających się protestów społecznych (wiece, pikety, programy radiowe i telewizyjne ogólnopolskie) otrzymałem poparcie dla proponowanych zmian zarządu starostwa w Kędzierzynie-Koźlu.

Proszę w związku z tym:

– po pierwsze, o ustalenie norm dziennych lub (oraz) godzinowych dopuszczalnego stężenia benzenu poza zakładem produkcyjnym;

– po drugie, o dodanie automatycznego punktu pomiaru stężenia benzenu na terenie osiedla Blachownia, zmianę lokalizacji istniejącej aparatury pomiarów automatycznych z ulicy Bolesława Śmiałego na teren osiedla Blachownia;

– po trzecie, o wprowadzenie zaostrzonych norm w zakresie przeładunku paliw płynnych, w tym wprowadzenie całkowitej hermetyzacji załadunku i rozładunku, a także hermetyzacji procedury poboru próbek akcyjnych, postuluje się również udoskonalenie metody wahadła gazowego;

– po czwarte, o wprowadzenie odpowiedzialności finansowej i karnej za przekraczanie dopuszczalnych norm stężeń benzenu w powietrzu, zmianę zapisów rozporządzenia ministra środowiska w odniesieniu do opłat za korzystanie ze środowiska poprzez objęcie opłatami emisji niezorganizowanej.

Ponadto w praktyce nie jest obiektywnie rejestrowane stężenie benzenu na terenie jego emisji w trakcie pracy. Państwowa Inspekcja Pracy bazuje na wynikach przyrządu należącego do Petrochemii Blachownia podczas pomiarów w Petrochemii Blachownia w zamkniętym pomieszczeniu budynku petrochemii.

Kolejny postulat to zmiany prawne w odniesieniu do NDS (najwyższe dopuszczalne stężenie) dla benzenu na stanowisku pracy, obniżenie z $1,6 \text{ mg/m}^3$ do $1,0 \text{ mg/m}^3$.

W związku z koniecznością prowadzenia przez pracowników WIOŚ pomiarów emisji na terenie Petrochemii Blachownia oraz interwencji bezpośrednio bądź w trakcie rozlewu benzolu koksowniczego z cystem

kolejowych proszę o zmianę w przepisach umożliwiającą podjęcie interwencji w trakcie dokonywania tych czynności. Obecne przepisy uniemożliwiają bezpośrednie działania, wymuszając powiadomienie o ewentualnej kontroli z 7-dniowym wyprzedzeniem. Chodzi o zmianę w przepisach ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (DzU z 2015 r. poz. 584 z późn. zm.) w odniesieniu do przepisu art. 79 ust. 4 o 7-dniowym terminie powiadomienia o kontroli.

Proszę również o doposażenie pracowników PIP działających na terenie Kędzierzyna-Koźła w aparaturę umożliwiającą pomiary stężenia benzenu w miejscach pracy ludzi. Wielkość produkcji oraz opłaty ponoszone na rzecz państwa polskiego tytułem np. podatku akcyzowego od benzenu powinny być wystarczającym powodem podjęcia tej inwestycji.

Z wyrazami szacunku
Grzegorz Peczkis